

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 01-11397/1

Podgorica, 09. oktobar 2014. godine

**MINISTARSTVO ODBRANE
-n/r ministarke, g-đe Milice Pejanović Đurišić-**

Poštovana gospođo Pejanović-Đurišić,

U vezi sa Vašim aktom br: 80502-5795/14 od 08. oktobra 2014. godine, kojim se traži mišljenje na *Nacrt memoranduma o razumijevanju između Vlade Republike Turske, Ministarstva odbrane Republike Albanije, Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, Ministarstva odbrane Republike Bugarske, Ministarstva odbrane Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Ministarstva odbrane Crne Gore, Ministarstva nacionalne odbrane Rumunije i Ministarstva odbrane Republike Srbije za zajedničku združenu vježbu specijalnih snaga (CJSE) 2014*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Nacrta memoranduma i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, utvrđeno je da će za sprovođenje predmetnog memoranduma biti potrebno obezbijediti sredstva iz Budžeta Crne Gore u iznosu od 4.320,00€ u 2014. godini.

Sredstva neophodna za realizaciju aktivnosti koje proizilaze iz memoranduma, planirana su Ministarstvu odbrane, Zakonom o budžetu Crne Gore za 2014. godinu ("Sl.list CG", br: 61/13).

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija daje saglasnost na *Nacrt memoranduma o razumijevanju između Vlade Republike Turske, Ministarstva odbrane Republike Albanije, Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, Ministarstva odbrane Republike Bugarske, Ministarstva odbrane Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Ministarstva odbrane Crne Gore, Ministarstva nacionalne odbrane Rumunije i Ministarstva odbrane Republike Srbije za zajedničku združenu vježbu specijalnih snaga (CJSE) 2014*.

S poštovanjem,

81000 Podgorica, ul. Stanka Dragojevića br. 2
tel: +382 20 242 835; fax: +382 20 224 450; e-mail: mf@mif.gov.me

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo kulture

NAZIV PROPISA

Sporazum o razumijevanju o učešću Crne Gore u programu EU "Evropa za građane 2014-2020"

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Nakon završetka EU programa *Evropa za građane 2007-2013*, u kojem je Crna Gora učestvovala od 24. oktobra 2012. godine do završetka programa, Evropska komisija je pozvala Crnu Goru da održi kontinuitet učešćem u novoj generaciji programa *Evropa za građane*, koja će obuhvatiti sedmogodišnji period od 2014. do 2020. godine.

Sporazumom o razumijevanju između Evropske unije i Crne Gore definišu se opšti i posebni uslovi učešća Crne Gore u programu "Evropa za građane 2014-2020".

Učešće u programu *Evropa za građane 2014-2020* značajno bi doprinijelo rješavanju problema koji predstavlja neadekvatan razvoj civilnog društva, lokalnih samouprava i obrazovnih institucija u Crnoj Gori. Ovaj problem prevashodno je uzrokovan nedostatkom finansijskih sredstava na lokalnom i nacionalnom nivou, što dovodi do slabo razvijene saradnje između crnogorskih organizacija civilnog društva i evropskih partnera i smanjene efikasnosti i kvaliteta rada organa lokalne samouprave. Takođe dovodi do nedovoljne zastupljenosti crnogorskih partnera u evropskim projektima u oblasti aktivnog građanstva i demokratskog angažmana i neadekvatnog korišćenja dostupnih EU fondova od strane crnogorskih organa i organizacija.

Oštećeni subjekti su **predstavnici civilnog sektora** (u smislu nedostatka znanja i vještina, nedovoljnog poznavanja evropskih praksi, smanjena saradnja sa evropskim organizacijama, neostvarivanje ciljeva aktivnog evropskog građanstva); **organi lokalne samouprave** (nedostatak obuka i interakcije sa ostalim evropskim lokalnim samoupravama, manjak profesionalizma, stručnosti i efikasnost u radu); **obrazovne institucije** (isključenost iz evropskih obrazovnih tokova, stagnacija obrazovnog sistema); **građani** (nerazvijenost demokratskog javnog mnjenja, nedostatak objektivnih analiza i informisanosti, smanjena apsorpcija evropskih vrijednosti).

U slučaju da Crna Gora ne pristupi novoj generaciji projekta *Evropa za građane 2014-2020* i prekine kontinuitet članstva, došlo bi do stagnacije u okviru procesa evropskih integracija i isključenosti crnogorskog civilnog sektora, lokalne samouprave i obrazovnih institucija iz mreže evropskih organizacija aktivnih u oblasti razvoja građanskih vrijednosti i demokratskog angažmana.

Takođe, nakon zatvaranja Pregovaračkog poglavlja 26: Obrazovanje i kultura, u izvještajima Evropske komisije definisano je da je, u kontekstu nastavka evropskih integracija Crne Gore u oblasti kulture,

učlanjenje Crne Gore u EU program Evropa za građane 2014-2020 izuzetno relevantno.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Opšti cilj koji se postiže učešćem Crne Gore u programu Evropa za građane 2014-2020 su sljedeći: podsticaj razvoja civilnog društva, lokalnih samouprava, obrazovnih institucija u Crnoj Gori; razvoj građanske svijesti; strukturalna podrška organizacijama civilnog društva u Crnoj Gori; strukturalna podrška za istraživačke organizacije javne politike (ekspertske grupe); direktna razmjena između građana Crne Gore i ostalih evropskih zemalja kroz učešće u aktivnostima pobratimljenih gradova; direktna saradnja između organizacija civilnog društva iz različitih država članica programa Evropa za građane; razna dešavanja, studije, ankete i ispitivanja javnog mnjenja, sredstva informisanja i obavještanja.

Takođe, indirektni cilj učešća u Programu je i razvoj administrativnih kapaciteta crnogorskih organa i organizacija, kroz sticanje iskustava i vještina potrebnih za uspješno korišćenje EU fondova.

Ovi ciljevi su usklađeni sa sljedećim propisima:

- Zakon o kulturi
- Nacionalni program razvoja kulture Crne Gore 2011-2015;
- Protokol 8 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju od 15. oktobra 2007. godine, između Evropskih Zajednica i njihovih država članica;
- Pregovaračka pozicija Crne Gore za Poglavlje 26: Obrazovanje i kultura;

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Moguća opcija je izdvajanje dodatnih sredstava iz nacionalnog budžeta za ispunjavanje navedenih ciljeva.

S obzirom na značaj ovog programa pomoći, **status quo nije adekvatna opcija** za Crnu Goru, a imajući u vidu i preporuke Evropske komisije o relevantnosti učešća Crne Gore u programu Evropa za građane 2014-2020.

Evropa za građane je najadekvatniji fond za podršku razvoja navedenih oblasti, imajući u vidu benefite koji proizilaze iz pristupanja programu kao i da ne postoji sličan program koji se bavi obezbjeđivanjem finansijske podrške radi jačanja evropskog građanstva. Neophodnost održavanja kontinuiteta učešća u programu Evropa za građane od velikog je značaja u svjetlu evropskih integracija i obaveza koje je Crna Gora preuzela privremenim zatvaranjem Poglavlja 26 – Obrazovanje i kultura.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Pristupanje ovom programu može imati samo pozitivne efekte na prepoznate subjekte:

civilni sektor (ostvarivanje finansijske podrške iz budžeta programa Evropa za građane, uključenost u evropske projekte saradnje, interakcija sa subjektima civilnog sektora iz ostalih evropskih zemalja, razmjena iskustava i ideja, realizacija zajedničkih ciljeva); organi lokalne samouprave (ostvarivanje finansijske podrške iz budžeta programa Evropa za građane, jačanje administrativnih kapaciteta na nivou lokalne samouprave i unaprijeđenje efikasnosti rada); obrazovne institucije (ostvarivanje finansijske podrške iz budžeta programa Evropa za građane, jačanje administrativnih kapaciteta i unaprijeđenje efikasnosti rada); građani (ostvarivanje finansijske podrške iz budžeta programa Evropa za građane, razvoj evropske građanske svijesti).

Učešće u programu "Evropa za građane 2014-2020" **neće izazvati direktne troškove** po građane i privredu.

Očekivani pozitivni efekti učešća Crne Gore u programu Evropa za građane (kulturni, društveni, ekonomski), definisanog ovim aktom, **nedvosmisleno opravdaju** troškove participacije.

Usvajanje propisa, tj. participacija u programu Evropa za građane, ne podrazumijeva administrativna opterećenja i biznis barijere. Naprotiv, učešćem u programskim aktivnostima unapređuje se znanje o uklanjanju administrativnih opterećenja barijera i biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? **Objasnite.**
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? **Objasnite.**
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- **Objasnite metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? **Objasnite.**
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? **Objasnite.**

Budžetom Crne Gore su planirana sredstva godišnje kontribucije za učešće u programu "Evropa za građane" u iznosu od 15.000 eura.

Za pristupanje programu "Evropa za građane" **nijesu potrebna dodatna sredstva** van planiranih budžetskih sredstava za kulturu na godišnjem nivou.

Finansijska sredstva za učešće Crne Gore u programu obezbjeđuju se kontinuirano na godišnjem nivou od 2014. do 2020. godine tokom trajanja programa, a u okviru zakonski definisanog budžetskog izdvajanja za kulturu.

Pristupanje ovom programu, odnosno realizacija projekata u okviru ovog programa, može imati pozitivan finansijski efekat na budžet Crne Gore i pozitivne ekonomske efekte kroz implementaciju međunarodnih projekata saradnje i, dugoročno, kroz jačanje administrativnih i infrastrukturnih kapaciteta crnogorskih

organizacija koje učestvuju u programu. Participacijom u programu, organi lokalne samouprave, civilni sektor, obrazovne institucije i građani mogu ostvariti značajnu finansijsku podršku iz budžeta Evropske unije koji je namijenjen za program Evropa za građane 2014-2020. To može imati i pozitivan fiskalni uticaj na budžet Crne Gore. Unapređenje rada lokalne samouprave dugoročno može donijeti uštede za budžet Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Inicijativu Ministarstva kulture za učešće Crne Gore u programu Evropske unije Evropa za građane 2014-2020 sa analizom dosadašnjeg iskustva u programima Evropske unije, izradili su predstavnici Ministarstva kulture. Analiza sadrži pozitivne efekte učešća u evropskim programima kulture i građanstva. između ostalog i prethodne generacije projekta Evropa za građane 2007-2013.

Prijedlog Sporazuma o saradnji su izradili eksperti Evropske komisije. Ciljevi Sporazuma se poklapaju sa interesima Crne Gore u razvijanju civilnog sektora, lokalnih samouprava, obrazovnih institucija i građanske svijesti.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Potencijalne prepreke su nedostatak administrativnih kapaciteta, kao i stručnost civilnog sektora i ostalih subjekata.

Ne dovodeći u pitanje odgovornosti Evropske komisije i Revizorskog suda Evropske unije u odnosu na praćenje i procjenu Programa, učešće Crne Gore u Programu će biti neprekidno praćeno na partnerskoj osnovi koja uključuje Evropsku komisiju i Crnu Goru. Crna Gora će podnositi Komisiji relevantne izvještaje i učestvovati u drugim posebnim aktivnostima koje u tom kontekstu odredi Evropska unija.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva biće:

- broj realizovanih projekata saradnje na nivou civilnog sektora;
- broj realizovanih projekata saradnje na nivou lokalne samouprave;
- broj realizovanih projekata saradnje na nivou obrazovnih institucija;
- broj realizovanih projekata saradnje na nivou građana;
- broj sprovedenih studija, anketa i ispitivanja javnog mnjenja u okviru programa.

Ministarstvo kulture, Generalni direktorat za obrazovanje i kulturu Evropske komisije i Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizuelnu djelatnost i kulturu koja djeluje pod nadzorom Evropske komisije biće zaduženi za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa.

Datum i mjesto

Cetinje, 10. septembar 2014.

Starješina

Duško Marković